

VALSTYBINĖ TERITORIJŲ PLANAVIMO IR STATYBOS INSPEKCIJA PRIE APLINKOS MINISTERIJOS

Biudžetinė įstaiga, A. Vienuolio g. 8, LT-01104 Vilnius,
tel. (8 5) 272 2748, faks. (8 5) 272 3620, el. p. info@vtpsi.lt, <http://www.vtpsi.lrv.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 288600210

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai
el. p. info@am.lt

2020-09-

Nr. 2D-12172

DĖL KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS NUSTATYMO (2019 M. III KETV.- 2020 M. II KETV.)

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 8 d. nutarimo Nr. 1601 „Dėl korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos patvirtinimo“ (toliau – korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarka) 7 punktu, Valstybinėje teritorijų planavimo ir statybos inspekcijoje prie Aplinkos ministerijos (toliau – Inspekcija) buvo atliktas korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas.

Tikimybės nustatymo tikslas – nustatyti Inspekcijos veiklos sritis veikiančius išorinius, vidinius ar individualius rizikos veiksnius (sąlygas, įvykius ar aplinkybes), galinčius sudaryti prielaidas atsirasti korupcijai. Veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, įvertinimą atliko Inspekcijos Vidaus tyrimų skyrius. Analizuojamas laikotarpis nuo 2019 m. III ketvirčio pradžios iki 2020 m. II ketvirčio pabaigos.

Analizė buvo atliekama vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu (toliau – korupcijos prevencijos įstatymas), Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. 2-170 „Dėl valstybės ir savivaldybės įstaigų, veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo“ patvirtintomis rekomendacijomis (toliau – korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo rekomendacijos), Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2020 m. liepos 22 įsakymu Nr. D1-442 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos ir jos valdymo sričiai priskirtų biudžetinių įstaigų, valstybės įmonių ir viešųjų įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, vertinimo ir motyvuotos išvados rengimo tvarkos aprašo ir veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, sąrašo patvirtinimo“ (toliau – Tvarkos aprašas) ir Inspekcijos viršininko 2020 m. balandžio 8 d. įsakymu Nr. 1V-55 „Dėl Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos elgesio kodekso ir dėl Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos antikorpupcinės aplinkos vadovo patvirtinimo“ (toliau – antikorpupcinės aplinkos vadovas).

Vertinant korupcijos pasireiškimo tikimybę Inspekcijoje buvo vadovaujamasi galiojančiais teisės aktais bei atsižvelgiama į kitą Inspekcijos disponuojamą informaciją. Siekiant kuo tiksliau įvertinti korupcijos pasireiškimo tikimybę, Inspekcijos padalinių (departamentų, skyrių) vadovams buvo pateiktas užpildyti korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo rekomendacijose numatytas Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo klausimynas (toliau – klausimynas). Klausimyno pagrindu gauta informacija apibendrinta ir panaudota atliekant korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą Inspekcijoje.

I. ĮSTAIGOS VEIKLOS SRIČIŲ ATITIKTIES LIETUVOS RESPUBLIKOS KORUPCIJOS PREVENCIJOS ĮSTATYMO 6 STRAIPSNIO 4 DALYJE NUSTATYTIEMS KRITERIJAMS VERTINIMAS

Vadovaujantis korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 4 dalyje numatytus kriterijus (toliau – kriterijai) nustatomos Inspekcijos veiklos sritys, kuriose egzistuoja korupcijos pasireiškimo tikimybė.

Veiklos sritis priskiriama prie sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, jei atitinka vieną ar kelis kriterijus.

Analizuojamu laikotarpiu Inspekcijos veikla atitinka **4 iš 7** korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 4 dalyje nustatytų kriterijų.

Toliau apžvelgiama Inspekcijos veiklos sričių atitiktis Korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 4 dalyje nustatytiems kriterijams.

1. Padaryta korupcinio pobūdžio nusikalstama veika

Analizuojamu laikotarpiu Inspekcijoje nebuvo užfiksuotų korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų (kyšininkavimo, prekybos poveikiu, papirkimo, kitos nusikalstamos veikos) atvejų. Inspekcijoje nėra duomenų apie pradėtus ikiteisminius tyrimus dėl korupcinio pobūdžio veikų. Remiantis STT rekomendacijomis, į šį kriterijų turėtų patekti ir kiti tapataus pobūdžio, tačiau mažiau pavojingi teisės pažeidimai, už kuriuos numatyta administracinė, tarnybinė (drausminė) ar kitokia teisinė atsakomybė. Pažymėtina, kad Inspekcijoje nuo 2019 m. liepos 1 d. iki 2020 m. birželio 30 d. Inspekcijoje atlikta **20** tarnybinių ir (ar) drausminių nusizengimų tyrimų, iš kurių **13** pasitvirtino, skirta **10** nuobaudų, tačiau pažymėtina, kad nė vienas iš pasitvirtinusių tarnybinių ir (ar) drausminių tyrimų nesusijęs (nebuvo įrodytas ryšys) su korupcine veika.

Viešoje erdvėje informacijos, susijusios su korupcijos apraiškomis Inspekcijoje, kuri vėliau būtų pasitvirtinusi faktais, nepasitaikė.

*Darytina išvada, kad Inspekcijos veikla nagrinėjamu laikotarpiu šio kriterijaus **neatitiko**.*

2. Pagrindinės funkcijos yra kontrolės ar priežiūros vykdymas

Teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros vykdymo funkcijos priskirtos vykdyti Inspekcijai. Tai reglamentuojama Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros įstatymo 3 ir 8 straipsniuose; Inspekcijos nuostatuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. liepos 9 d. įsakymu Nr. 349, kuriuose nurodyta Inspekcijos paskirtis – pagal kompetenciją vykdyti teritorijų planavimo ir statybos valstybinę priežiūrą. Nuostatų 11 punkte nustatytos funkcijos yra tiesiogiai susijusios su valstybine priežiūra.

*Inspekcijos veikla **atitinka** šį kriterijų.*

3. Atskirų darbuotojų funkcijos, uždaviniai, darbo ir sprendimų priėmimo tvarka bei atsakomybė nėra išsamiai reglamentuoti

Inspekcijos nuostatuose apibrėžti pagrindiniai veiklos tikslai ir funkcijos, veiklos organizavimas ir vidaus administravimo kontrolė. Atskirų padalinių uždaviniai, pagrindinės funkcijos, padalinių darbo organizavimas nustatyti Inspekcijos viršininko 2019 m. kovo 27 d. įsakymu Nr. 1V-29 patvirtintuose Inspekcijos padalinių nuostatuose. Konkrečių Inspekcijos valstybės tarnautojų ar darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis (toliau – darbuotojai) pareigybių paskirtis, funkcijos, atsakomybė ir atskaitomybė yra detalizuojama pareigybių aprašymuose, kurie tvirtinami viršininko įsakymu bei skelbiami viešai Inspekcijos interneto svetainės skyriuje „Kontaktai“ (<http://vtpsi.lrv.lt/lt/struktura-ir-kontaktai/kontaktai>). Darbuotojai su pareigybių

aprašymais supažindinami pasirašytinai. Vadovaujantis priimtais teisės aktais darbuotojai už savo veiklą atsiskaito savo padalinio vadovui.

Inspekcijos darbuotojų funkcijų atlikimo tvarka, įgaliojimai, atsakomybė, priimamų sprendimų, veiklos kontrolė apibrėžti ir kituose teisės aktuose. Su vidiniais teisės aktais, reglamentuojančiais jų veiklą, darbuotojai supažindinami dokumentų valdymo informacinėje sistemoje „Avilyš“ (toliau – DVIS „Avilyš“).

Analizuojant Inspekcijos vidaus teisės aktus, nustatyta, kad 2011 m. spalio 27 d. viršininko įsakymo Nr. 1V-186 „Dėl Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos darbo laiko apskaitos žiniaraščių sudarymo, pasirašymo ir pateikimo finansų ir apskaitos skyriui taisyklių patvirtinimo“ nuostatos šiuo metu negaliojančios, todėl įsakymą reikia keisti.

Inspekcijos darbuotojų įgyvendinami uždaviniai, vykdomos funkcijos, darbo ir sprendimų priėmimo tvarka, darbuotojų atsakomybė apibrėžti teisės aktuose, todėl Inspekcijos veikla vertinamu laikotarpiu šio kriterijaus neatitiko.

4. Veikla yra susijusi su leidimų, nuolaidų, lengvatų ir kitokių papildomų teisių suteikimu ar apribojimu

Inspekcijai (jos darbuotojams) suteikti įgaliojimai išduoti leidimus, suteikti kitas papildomas teises ar atsakyti juos išduoti arba sustabdyti, panaikinti jų galiojimą ar kitaip jas apriboti, taikyti teisės aktuose nustatytas kitas teisinio poveikio priemones, konstatuoti, nagrinėti teisės pažeidimus ir priimti sprendimus dėl teisinės atsakomybės priemonių taikymo.

Lietuvos Respublikos statybos įstatymo 27 straipsnyje nustatyti leidimai, kuriuos išduoda Inspekcija. Išdavimo tvarka detalizuojama Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymais patvirtintuose statybos techniniuose reglamentuose. Inspekcijos nuostatuose numatytos šios funkcijos, susijusios su leidimų išdavimu:

- išduoda leidimus atlikti statinio konservavimo darbus;
- išduoda leidimus tęsti sustabdytą statybą;
- Aplinkos ministerijos nustatyta tvarka išduoda statybą leidžiančius dokumentus statiniams, suprojektuotiems įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus, statyti, rekonstruoti, remontuoti ar griauti;
- išduoda statybą leidžiančius dokumentus Lietuvos Respublikos teritoriniuose vandenyse, jos išskirtinėje ekonominėje zonoje ir kontinentiniame šelfe;
- išduoda leidimus statyti naujus ypatingus ir neypatingus statinius pajūrio juostoje;
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka išduoda leidimus statyti, rekonstruoti, kapitališkai remontuoti ar griauti branduolinės energetikos objekto statinius.“

Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros įstatymo nustatytais atvejais Inspekcija įgaliota privalomaisiais nurodymais sustabdyti statybą, nustatyti terminus pažeidimų šalinimui, reikalauti pateikti informaciją bei dokumentus ir kt.

*Inspekcijos veikla **atitinka** nustatytą kriterijų.*

5. Daugiausia priima sprendimus, kuriems nereikia kitos valstybės ar savivaldybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo

Inspekcija, vykdydama teritorijų planavimo ir statybos valstybinę priežiūrą (ūkio subjektų veiklos, statybų, sprendimų priėmimo tikrinimai, patikrinimo planų sudarymai, reidų organizavimas, administracinių paslaugų teikimas ir kt.) bei vidaus administravimą (viešuosius pirkimus, turto valdymą, dokumentų administravimą ir kt.), sprendimus pagal savo kompetenciją, priima savarankiškai, veikiant pagal įstaigos nuostatais ir kitais teisės aktais priskirtus įgaliojimus.

Teritorijų planavimo srityje sprendimų priėmimui nereikalingas kitos valstybės ar savivaldybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimas, tačiau jų priėmime dalyvauja keli asmenys (rengėjas, vedėjas, departamento direktorius, pagal kompetenciją asmenys iš kitų padalinių), o sprendimai, kurių priėmime dalyvauja vienas darbuotojas, pvz.: teritorijų planavimo dokumentų patikrinimo aktų išdavimas, teritorijų planavimo dokumentai yra rengiami viešai Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo dokumentų rengimo informacinėje sistemoje (TPDRIS), kurios išoriniame portale bet kuris visuomenės atstovas gali peržiūrėti visus teritorijų planavimo dokumento proceso dokumentus (parengiamojo, rengimo ar baigiamojo etapo dokumentus, sprendinius, tiek tekstiniu, tiek grafiniu pavidalu). Sprendimų derinimas ir priėmimas apibrėžti:

1. Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros įstatyme;
2. Inspekcijos darbo reglamente, patvirtintame 2011 m. kovo 31 d. viršininko įsakymu Nr. IV-56 „Dėl Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos darbo reglamento, vidaus tvarkos taisyklių ir valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, nuotolinio darbo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – darbo reglamentas);
3. teritorijų planavimo proceso tikrinimo apraše, patvirtintame 2014 m. spalio 28 d. Inspekcijos viršininko įsakymu Nr. IV-148 „Dėl Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos teritorijų planavimo proceso tikrinimo aprašo patvirtinimo“;
4. su teritorijų planavimu susijusių dokumentų išdavimo proceso apraše, patvirtintame 2014 m. spalio 28 d. Inspekcijos viršininko įsakymu Nr. IV-149 „Dėl Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos su teritorijų planavimu susijusių dokumentų išdavimo proceso aprašo patvirtinimo“.

Statybos valstybinės priežiūros sprendimų derinimas ir priėmimas apibrėžtas Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros įstatyme, iš dalies darbo reglamente, statybos techniniuose reglamentuose ir kituose Inspekcijos teisės aktuose.

Siekiant sumažinti korupcijos pasireiškimo tikimybę vidaus administravimo srityje, 2019 m. liepos 1 d. Inspekcijoje įsigaliojus naujai administracinei struktūrai, funkcijos, susijusios su dokumentų valdymu, transporto ir kito turto naudojimu, pradėtos vykdyti bei sprendimai priimami centralizuotai. Priimant sprendimus, Inspekcijos specialistai vadovaujasi teisės aktais (įskaitant vidaus administravimą reglamentuojančius teisės aktus, pvz. darbo reglamentu ir kt.).

Atsižvelgiant į tai, kad sprendimų priėmimo srityje priimti teisės aktai mažina korupcijos pasireiškimo tikimybės veiksnius, Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba (toliau – STT) vertinimu, yra sričių, kurias reikėtų tobulinti: STT Aplinkos ministerijai ir Inspekcijai pateikė 2020 m. kovo 9 d. antikorupcinio vertinimo išvadą Nr. 4-01-1984 dėl statybos dokumentų valdymo Lietuvos Respublikos **statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros** informacinėje sistemoje „Infostatyba“ (toliau – IS „Infostatyba“), kurioje Aplinkos ministerijai ir Inspekcijai buvo pateikta rekomendacija svarstyti galimybę tvirtinant deklaraciją apie statybų užbaigimą užtikrinti keturių akių principo įgyvendinimą.

Be kita ko, Inspekcija, teikdama informaciją apie STT išvadoje pateiktą rekomendaciją įgyvendinimui numatytas priemones, pateikė savo pasiūlymą dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. gruodžio 12 d. įsakymu Nr. D1-878 patvirtinto statybos techninio reglamento STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“ 32 ir 34 punktų nuostatų tobulinimo, siekiant mažinti korupcijos pasireiškimo riziką, kai statybą leidžiančius dokumentus išduoda Inspekcija bei pati priima sprendimą dėl jų išdavimo ar neišdavimo (kai nustatoma, kad statinio projektui pritarta ar nepritarta nepagrįstai). Aplinkos ministerija atsižvelgė į pateiktą pasiūlymą, kurį numatė įgyvendinti iki 2020 m. gruodžio 31 d. (2020-05-11 Aplinkos ministerijos raštas Nr. (50-1)-D8(E)-2478 „Dėl informacijos pateikimo“). Atlikus minėtus teisės akto nuostatų pakeitimus, Inspekcija, prieš priimdama sprendimą, turės teisę projektą tikrinusiems subjektams nurodyti išnagrinėti statinio projektą pakartotinai ir pateikti pagrįstą nuomonę.

*Inspekcijos vertinimu, sprendimu, kuriems nereikia kitos valstybės ar savivaldybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo, priėmimui sukurta sistema užtikrina korupcijos pasireiškimo tikimybės mažinimą, tačiau kai kurias sritis STT vertina kaip rizikingas, todėl laikytina, kad Inspekcijos veikla **atitinka** šį kriterijų.*

6. Naudojama valstybės ar tarnybos paslaptį sudaranti informacija

Inspekcijos veikla nėra susijusi su informacijos įslaptinimu ar išslaptinimu. Inspekcijos veikla gali būti susijusi įslaptintos informacijos naudojimu bei Inspekcija gali būti įslaptintos informacijos gavėjai.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2020 m. vasario 17 d. įsakymu Nr. D1-96 patvirtintas įstaigų prie Aplinkos ministerijos pareigų, kurias einantiems asmenims reikia leidimų dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „visiškai slaptai“, slaptai“, „konfidencialiai“, sąrašas, į kurį įtraukti Inspekcijos vyriausiasis patarėjas, statybos valstybinės priežiūros ir teritorijų planavimo valstybinės priežiūros departamentų sudėtyje esančių skyrių patarėjai, vyriausieji specialistai (iš viso 10 pareigybių). Teisė dirbti su įslaptinta informacija nustatyta Inspekcijos viršininko 2016 m. rugsėjo 28 d. įsakymu Nr.1V-115 „Dėl teisės dirbti su įslaptinta informacija“.

*Analizuojamu laikotarpiu Inspekcijos darbuotojai nėra gavę dokumentų su slaptumo žyma ir pažeidimų, dirbant su minėta informacija nenustatyta, todėl traktuojama, kad nėra naudojama valstybės ar tarnybos paslaptį sudaranti informacija, todėl Inspekcijos veikla vertinamu laikotarpiu šio kriterijaus **neatitiko**.*

7. Anksčiau atlikus korupcijos rizikos analizę, buvo nustatyta veiklos trūkumų

STT atliko korupcijos rizikos analizę Inspekcijai ginant viešąjį interesą ir nustatant jo pažeidimus teritorijų planavimo ir statybos srityse ir pateikė 2019-09-30 Korupcijos rizikos analizės išvadą Nr. 4-01-8389 (toliau – Išvada). Apie rekomendacijų įgyvendinimą Inspekcija STT yra informavusi 2019 m. gruodžio 31 d. raštu Nr. 2D-16741 ir 2020 m. balandžio 16 d. raštu Nr. 2D-4849.

Pagrindiniai nustatyti veiklos trūkumai, į kuriuos buvo atsižvelgta ir numatytos priemonės jų šalinimui:

1. parengti rizikos veiksnių atrankos modelį, jame nustatant konkrečius rizikos kriterijus, pagal kuriuos objektyviai ir savalaikiai būtų atrenkami patikrai teritorijų planavimo dokumentai teritorijų planavimo proceso parengiamajame etape. Sudarant teritorijų planavimo proceso parengiamojo etapo valstybinės priežiūros darbo planus, siūlytina vadovautis naujai parengtu rizikos veiksnių atrankos modeliu.

Atsižvelgiant į šią rekomendaciją, 2019-12-31 Inspekcijos viršininko įsakymu Nr. 1V-216 „Dėl Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos viršininko 2011 m. vasario 4 d. įsakymo Nr. 1V-17 „Dėl planavimo sąlygų, prisijungimo sąlygų, specialiųjų reikalavimų ir statybą leidžiančių dokumentų išdavimo tvarkos ir teisėtumo tikrinimo aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ patvirtintas rizikos valdymu pagrįstas patikrinimų atrankos modelis teritorijų planavimo srityje. Pagal šį modelį atrinkti ir Inspekcijos viršininko 2020-01-28 įsakymu Nr. 1V-11 patvirtinti 2020 m. I pusmečio planuojamų patikrinti planavimo sąlygų sąrašai.

2. Nustačius atvejus, kuomet tenka ginčyti savo institucijos anksčiau priimtus sprendimus, juos priėmusiems (ar tinkamų sprendimų nepriėmusiems) pareigūnams, ir kai teismas konstatuoja vienokius ar kitokius teisės aktų pažeidimus, padarytus dėl Inspekcijos darbuotojų kaltės, laikytis atsakomybės neišvengiamumo principo ir taikyti tarnybinę atsakomybę.

2020 m. kovo 24 d. viršininko įsakymu Nr. 1V-38 „Dėl Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos viršininko 2011 m. kovo 31 d. įsakymo Nr. 1V-56

„Dėl Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos darbo reglamento, vidaus tvarkos taisyklių ir valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, nuotolinio darbo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ darbo reglamentas papildytas nuostata dėl darbuotojų atsakomybės taikymo, kai Inspekcija, o ne teismas nustato Inspekcijos darbuotojų neteisėtas veikas.

Be to, 2020 m. balandžio 8 d. įsakymu Nr. 1V-55 patvirtintas Antikorupcinės aplinkos vadovas, kuriame įtvirtinta nuostata, jog nustačius, kad Inspekcijos darbuotojai galimai atliko teisės aktų pažeidimus, kurių tyrimas priskirtas Inspekcijai, apie juos informuojamas viršininkas (jei teisės aktai ar antikorupcinės aplinkos vadovas nenustato kitaip). Anoniminį pranešimą darbuotojai gali pateikti Inspekcijos intraneto svetainės skyriuje „Anoniminiai pranešimai“.

3. Tobulinti Viešojo intereso gynimo tvarkos aprašo nuostatas, aiškiai nustatant atvejus, kuriais Inspekcija, gindama pažeistą viešąjį interesą, teikia ieškinius teismui, o kuriais kreipiasi į prokuratūrą, prašydama jos apginti pažeistą viešąjį interesą.

4. Vidaus teisės akte nustatyti terminą, per kurį Inspekcija turi kreiptis į prokuratūrą nuo tarnybinio pranešimo, su siūlymu pradėti galimų viešojo intereso pažeidimų nagrinėjimo procedūrą, surašymo.

5. Viešojo intereso pažeidimo nustatymo procesą kuo ankstesnėse stadijose įtraukti Inspekcijos teisininkus, pavyzdžiui, Inspekcijos specialistui nustačius galimus viešojo intereso pažeidimus ir teikiant Inspekcijos vyriausiajam patarėjui su tiesioginiu vadovu ir departamento vadovu suderintą tarnybinį pranešimą su siūlymu pradėti galimų viešojo intereso pažeidimų nagrinėjimo procedūrą, šį tarnybinį pranešimą taip pat derinti ir su Inspekcijos Teisės departamentu, taip pat šį padalinį įtraukiant ir į galutinio sprendimo dėl viešojo intereso gynimo derinimo stadiją. Atitinkamai siūlome tikslinti Viešojo intereso gynimo tvarkos aprašo nuostatas.

3, 4, ir 5 punktuose nurodytos rekomendacijos įgyvendintos 2020 m. liepos 17 d. viršininko įsakymu Nr. 1V-128 „Dėl Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos viršininko 2014 m. rugsėjo 30 d. įsakymo Nr. 1V-128 „Dėl viešojo intereso gynimo Valstybinėje teritorijų planavimo ir statybos inspekcijoje prie Aplinkos ministerijos tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“.

Išvada ir informacija apie rekomendacijų įgyvendinimą paskelbta viešai Inspekcijos internetinės svetainės skyriuje „Korupcijos prevencija“.

*Kadangi STT pateiktoje išvadoje buvo nurodyti Inspekcijos veiklos trūkumai ir teiktos rekomendacijos jiems šalinti, laikytina, kad Inspekcijos veikla **atitinka** šį kriterijų.*

II. INSPEKCIJOS VEIKLOS SRIČIŲ, KURIOSE EGZISTUOJA DIDELĖ KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖ, VERTINIMAS

Atsižvelgiant į tai, kad Inspekcijos pagrindinė funkcija – vykdyti teritorijų planavimo ir statybos valstybinę priežiūrą, kuriai skiriama didžioji dalis darbo, žmogiškųjų ir materialinių resursų ir atitinka Korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 4 dalies 2 punkto kriterijų „Pagrindinės funkcijos yra kontrolės ar priežiūros vykdymas“ bei išanalizavus padalinių gautus pasiūlymus apie sritis, kuriose verta atlikti vertinimą, iš Tvarkos aprašo atrinktos veiklos sritys, kuriose atliktas korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas:

Veiklos sritis, nustatyta Tvarkos apraše	Korupcijos prevencijos įstatymo straipsnis, kuriame nustatyti kriterijai	Vertinta funkcija
Statybų planiniai ir neplaniniai patikrinimai, pažeidimų nustatymas ir jų padarinių šalinimo kontrolė	6 straipsnio 4 dalies 2 ir 5 punktai	Reidų organizavimas ir atlikimas

Prisijungimo sąlygų ir specialiųjų architektūros reikalavimų, specialiųjų paveldosaugos reikalavimų, specialiųjų saugomos teritorijos tvarkymo ir apsaugos reikalavimų išdavimo terminų laikymosi priežiūra ir (ar) išduotų prisijungimo sąlygų ir (ar) Specialiųjų reikalavimų teisėtumo tikrinimas, statybą leidžiančių dokumentų, kitų statybos procese išduodamų sprendimų (pvz., pažymų, deklaracijų, statybos užbaigimo aktų) teisėtumo patikrinimai	6 straipsnio 4 dalies 2 ir 5 punktai	Inspekcijos išduotų administracinių aktų teisėtumo patikrinimai
Statybos užbaigimo procedūrų organizavimas ir vykdymas (išduodami statybos užbaigimo aktai)	6 straipsnio 4 dalies 2 ir 4 punktai	Statybos užbaigimo procedūrų organizavimas ir vykdymas (išduodami statybos užbaigimo aktai)

1. Reidų organizavimas ir atlikimas

Atliekant reidų organizavimo ir vykdymo vertinimą, analizuoti šie dokumentai:

1. Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros įstatymas;
2. 2019 m. rugsėjo 5 d. viršininko įsakymas Nr.1V-153 „Dėl Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos reidų organizavimo ir atlikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – reidų atlikimo tvarkos aprašas).

Įstatymo nuostatos Inspekcijoje įgyvendintos: nustatyta reidų organizavimo ir atlikimo tvarka, kurioje apibrėžtas reidų planavimo procesas (planuojamų atlikti reidų skaičius numatomas kiekvienų metų atsakingų padalinių darbo planuose), nustatyta reidų paskyrimo tvarka (rašoma rezoliucija DVIS „Avilys“), numatytas reidų atlikimo procesas, ataskaitos parengimo tvarka ir jos perdavimas tolimesniam įvertinimui vadovybei. Reidų atlikimo tvarkos apraše nenustatyta, kuo vadovaujantis teritorinio departamento vadovas paskiria konkrečias teritorijas reidų atlikimui, tačiau 6 punkte numatyta pareiga specialistams, paskirtiems atlikti reidus, išanalizuoti Inspekcijos informacinėse sistemose esančius duomenis, siekiant nustatyti statybų skaičių bei jų vykdymo vietas. Pareigūnai prieš reidą:

- pasinaudodami IS „Infostatyba“, surenka informaciją apie išduotus statinių, esančių numatomo reido teritorijoje, statybą leidžiančius dokumentus ir nustatytas savavališkas statybas;
- pasinaudodamas DVIS „Avilys“, surenka informaciją apie privalomuosius nurodymus, surašytus dėl numatomo reido teritorijoje esančių statinių statybos, vykdytos pažeidžiant teisės aktų reikalavimus (nesavavališkos statybos atveju);
- pasinaudodamas IS „Infostatyba“, surenka informaciją apie išduotus statinių, esančių numatomo reido teritorijoje, statybos užbaigimo dokumentus ar pažymą apie statinio statybą be nukrypimų nuo esminių statinio projekto sprendinių.

Be to, Aplinkos ministerijos nurodymu, dalis reidų turi būti organizuojama saugomose teritorijose, vandens telkinių pakrantėse bei miškuose, dalyvaujant kitų institucijų atstovams arba būti jų pakviestiems.

Inspekcijoje rengiamas reidų atlikimo tvarkos aprašo pakeitimas (numatyta įsigaliojimo data – 2021 m. sausio 1 d.), numatant dalį planuojamų reidų teritorijų pavesti parinkti Veiklos gerinimo skyriui, kuris atranką vykdys Geografinės informacinės sistemos (GIS) žemėlapių ir iš VĮ Registrų centras gautų duomenų pagalba.

Atsižvelgiant į vertinimo rezultatus, nustatytas rizikos veiksnys:

–reidų organizavimo ir atlikimo aprašas nereglamentuoja, kaip išvengti rizikos korupcijos veiksniams atsirasti, t. y. siekiant įgyvendinti „keturių akių principą“, turėtų būti rekomenduojama reidą atlikti bent dviem specialistams (jei nedalyvauja kitų institucijų atstovai).

Pasiūlymas:

Siekiant įgyvendinti „keturių akių principą“ ir esant galimybei, rekomenduojama pavesti reidus atlikti bent dviem darbuotojams (jei reide nedalyvauja kitų institucijų atstovai).

2. Inspekcijos išduotų administracinių aktų teisėtumo patikrinimai

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 15 straipsniu, Inspekcijoje 2017 m. gruodžio 1 d. įsakymu Nr. 1V-161 „Dėl Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos teikiamų administracinių paslaugų sąrašo patvirtinimo ir administracinių paslaugų teikimo aprašymų pildymo“ patvirtintas 18 administracinių paslaugų, kurias teikia Inspekcija, sąrašas.

Vykdamt priežiūros funkcijas, Inspekcijos Vidaus tyrimų skyriui deleguota funkcija perpatikrinti dalį Inspekcijos administracijos padalinių teikiant administracines paslaugas priimtų sprendimų: tikrinti išduotų statybos užbaigimo aktų, patvirtintų deklaracijų apie statybos užbaigimą / paskirties pakeitimą, išduotų pažymų apie statinio statybą be nukrypimų nuo esminių statinio projekto sprendinių teisėtumą, tikrina kitų administracinių sprendimų teisėtumą), vykdyti pakartotinius statybos teisėtumo patikrinimus, siekiant užtikrinti efektyvią korupcijos prevenciją ir patikrinti priežiūros veiksmų teisėtumą ir kokybę.

Vertinant teisės aktus, kurie numato išduotų administracinių aktų patikrinimus, nustatyta, kad deklaracijas apie statybos užbaigimą, statybos užbaigimo aktus tikrinama, vadovaujantis 2013 m. spalio 16 d. įsakymu Nr. 1V-10 „Dėl Statybos užbaigimo aktų ir deklaracijų apie statybos užbaigimą tikrinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“. Šiame įsakyme nustatyti kriterijai, kuriais vadovaujantis, darbuotojas, kuriam pavesta atlikti patikrinimus, atsirenka deklaracijas apie statybos užbaigimą ir statybos užbaigimo aktus.

Be minėtų dokumentų, Vidaus tyrimų skyriui pavesta perpatikrinti pažymą apie statybą ne nukrypimų nuo esminių statinio projekto sprendinių (2020-ųjų metų darbo plano 1.1.1.3 priemonė „Perpatikrintų deklaracijų apie statybos užbaigimą, statybos užbaigimo aktų ir pažymų apie statybą be nukrypimų nuo esminių statinio projekto sprendinių dalis, proc.“. Pažymėtina tai, kad Inspekcijoje nenustatyta šių pažymų tikrinimo tvarka, atrankos kriterijai ir patikrinimo akto forma.

Atsižvelgiant į vertinimo rezultatus, nustatytas rizikos veiksnys:

Neaiški pažymų apie statybą be nukrypimų nuo esminių statinio projekto sprendinių teisėtumo tikrinimo tvarka ir atrankos kriterijai.

Pasiūlymas:

Siūloma patvirtinti pažymų apie statybą be nukrypimų nuo esminių statinio projekto sprendinių tikrinimo tvarką ir kriterijus, patikrinimo akto formą.

3. Statybos užbaigimo procedūrų organizavimas ir vykdymas (išduodami statybos užbaigimo aktai)

Statybos užbaigimo procedūrų organizavimą (kai išduodamas statybos užbaigimo aktas), reglamentuoja Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros įstatymo 16 straipsnis. Statybos užbaigimo procedūrų atlikimo tvarką, subjektų, kurių atstovai gali būti statybos užbaigimo komisijos nariais, sąrašą, komisijos narių kompetenciją atliekant statybos

užbaigimo procedūras, komisijai teiktinų dokumentų sąrašą, deklaracijų apie statybos užbaigimą tvirtinimo ir registravimo tvarką nustato aplinkos ministras, o surašomų dokumentų formas tvirtina Inspekcijos viršininkas.

Statybos užbaigimo procedūros nustatytos statybos techniniame reglamente STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. gruodžio 12 d. įsakymu Nr. D1-878 „Dėl statybos techninio reglamento STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“ patvirtinimo“, (toliau – STR 1.05.01:2017). Inspekcijos viršininko įsakymais pavirtintos prašymų ir aktų formos:

Įsakymo data	Įsakymo Nr.	Pavadinimas	Įsakymo peržiūros data
2017-11-27	1V-153	Dėl Prašymo išduoti statybos užbaigimo aktą rekvizitų patvirtinimo	2019-02-14
2016-06-15	1V-77	Dėl Prašymo išduoti branduolinės energetikos objekto statinio (-ių) statybos užbaigimo aktą rekvizitų patvirtinimo	-
2017-11-27	1V-154	Dėl Statybos užbaigimo akto rekvizitų patvirtinimo	2019-02-14
2015-08-31	1V-136	Dėl Branduolinės energetikos objekto statinio (-ių) statybos užbaigimo akto rekvizitų patvirtinimo	-
2016-12-29	1V-189	Dėl Statybos užbaigimo akto patikrinimo akto rekvizitų patvirtinimo	-

Atsižvelgiant į tai, kad statybos užbaigimo akto rekvizitai patikslinti 2019 m., o akto patikrinimo akto rekvizitai nustatyti 2016 m., tikslinga peržiūrėti 2016 m. gruodžio 12 d. įsakymą Nr.1V-189 „Dėl Statybos užbaigimo akto patikrinimo akto rekvizitų patvirtinimo“.

Įgaliojimai vykdyti procedūras suteikiami statybos užbaigimo nuolatinėms komisijoms, kurios patvirtinamos potvarkiais:

- Vidurio Lietuvos statybos valstybinės priežiūros departamento direktoriaus 2019 m. liepos 3 d. potvarkis Nr. P3-126;
- Rytų Lietuvos statybos valstybinės priežiūros departamento direktoriaus 2019 m. liepos 2 d. potvarkis Nr. P3-125;
- Vakarų Lietuvos statybos valstybinės priežiūros departamento direktoriaus 2019 m. spalio 10 d. potvarkis Nr. P3-153.

Nuolatinių komisijų potvarkiai ir sąrašai paskelbti IS „Infostatyba“:

1. Vidurio Lietuvos statybos valstybinės priežiūros departamento – <https://is-infostatyba.lt/eInfostatyba-internal/stateSupervision/commission/commissions>
2. Vakarų Lietuvos statybos valstybinės priežiūros departamento – <https://is-infostatyba.lt/eInfostatyba-internal/stateSupervision/commission/commissions;>
3. Rytų Lietuvos statybos valstybinės priežiūros departamento – <https://is-infostatyba.lt/eInfostatyba-internal/stateSupervision/commission/commissions>.

Siekiant mažinti korupcijos apraiškas ir užtikrinti kuo skaidresnę priežiūrą, šiuo metu IS „Infostatyba“ objektus Inspekcijos teritorinio padalinio, kurio teritorijoje yra statinys, atstovams statybos užbaigimo komisijose skirsto automatiškai, t. y. nepriklausomai nuo specialisto darbo vietos, dėl to statybos užbaigimo komisijas paskirti specialistai vyksta į objektus, esančius įvairiuose teritoriniam padaliniui priskirtuose rajonuose.

Atliekant statybos užbaigimo procedūras, visais etapais naudojamosi IS „Infostatyba“, pradedant prašymo išduoti statybos užbaigimo aktą pateikimu, baigiant akto pasirašymu.

Atliekant statybos užbaigimo aktų teisėtumo patikrinimus, analizuojamu laikotarpiui pažeidimų nustatyta nebuvo.

Atlikus vertinimą, analizuojamu laikotarpiui korupcijos rizikos veiksnių nenustatyta.

Pasiūlymai.

Atsižvelgiant į tai, kad statybos užbaigimo akto rekvizitai patikslinti 2019 m., o akto patikrinimo akto rekvizitai nustatyti 2016 m., tikslinga peržiūrėti 2016 m. gruodžio 12 d. įsakymą Nr.1V-189 „Dėl Statybos užbaigimo akto patikrinimo akto rekvizitų patvirtinimo“.

III. ANTIKORUPCINIŲ PRIEMONIŲ ĮGYVENDINIMAS INSPEKCIJOJE

Informaciją apie priemonių, numatytų Lietuvos Respublikos nacionalinės kovos su korupcija 2015-2025 metų programos įgyvendinimo 2015-2019 metų tarpinstituciniame veiklos plane, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. birželio 17 d. nutarimu Nr. 648 ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos sistemos kovos su korupcija programos įgyvendinimo priemonių 2018-2020 metams plane, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2018 m. kovo 13 d. įsakymu Nr. D1-193, vykdymą 2019 metais Inspekcija Aplinkos ministerijai pateikė 2020 m. sausio 9 d. raštu Nr. 2D-337.

2015 m. gruodžio 15 d. Inspekcijos viršininko įsakymu Nr. 1V-218 patvirtintai Inspekcijos korupcijos prevencijos programai įgyvendinti 2018 m. gruodžio 14 d. Inspekcijos viršininko įsakymu Nr. 1V-158 buvo patvirtintas Inspekcijos korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo 2019 m. priemonių planas (toliau – 2019 m. planas). 2019 m. III-IV ketv. (analizuojamas laikotarpis) numatytos priemonės buvo įgyvendintos.

Inspekcijos 2019 m. plane buvo numatytas pagrindinis tikslas – mažinti korupcijos pasireiškimo prielaidas didinant teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros skaidrumą. Šiam tikslui įgyvendinti buvo suformuoti 4 uždaviniai:

1 uždavinys – išaiškinti korupcijos prielaidas, priežastis ir jas šalinti. Uždaviniui įgyvendinti buvo teikiamos pastabos ir pasiūlymai dėl Teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros įstatymo, Statybos įstatymo, Architektūros įstatymo, Teritorijų planavimo įstatymo, Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo pakeitimų projektų (Aplinkos ministerijai teikti raštai – 2019 m. liepos 2 d. Nr. 2D-8909, 2019 m. lapkričio 15 d. pažyma Nr.2D-14793; 2019 m. lapkričio 20 d. pažyma Nr. 2D-15080). Atlikta Inspekcijoje vykdyto Administracinių teisės pažeidimų kodekso/Administracinių nusižengimų kodekso (toliau – ANK) taikymo analizė (2019-12-20 tarnybinis pranešimas Nr.4D-3577). Atlikus minėtą analizę, pateikti pasiūlymai Inspekcijos darbuotojams dėl ANK nuostatų taikymo, administracinių nusižengimų teisenos gerinimo, kontrolės užtikrinimo. Įgyvendinant „vieno langelio“ principą, sukurta galimybė dokumentų valdymo informacinėje sistemoje „Avilys“ registruoti interesantus konsultacijoms. Vykdyti priimtų sprendimų teisėtumo patikrinimai: tikrintos pažymos apie statinio (-ių) statybą be nukrypimų nuo esminių statinio (-ių) projekto sprendinių bei deklaracijos apie statybos užbaigimą; pateikti pasiūlymai dėl teisės aktų tobulinimo.

2 uždavinys – užtikrinti skaidresnę, veiksmingesnę ir viešesnę Inspekcijos darbuotojų veiklą. 2019-12-04 įsakymu Nr. 1V-201 buvo patvirtintas Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos duomenų atvėrimo tvarkos aprašas, kuriuo ne tik nustatyti duomenų atvėrimo veiklos organizavimo, koordinavimo, įgyvendinimo ir stebėsenos procesai, bet ir atvirų duomenų rinkiniai. Įgyvendinant minėtą įsakymą, pirmą kartą duomenys buvo paskelbti iki 2019-12-20, taikant 6 mėnesių duomenų atvėrimo periodiškumo rodiklį (2019 m. I–II ketv.) - <http://vtpsi.lrv.lt/lt/atvirieji-duomenys/statybos>.

Analizuojamu laikotarpiui atlikta privalomųjų nurodymų kontrolės vykdymo analizė (2019 m.

gruodžio 11 d. Nr. VEV-4). Analizės metu pateiktos rekomendacijos dėl privalomųjų nurodymų kontrolės gerinimo. Pakartotinė analizė atlikta 2020 m. gegužės 15 d. ir pateiktas Inspekcijos viršininkui tarnybinis pranešimas Nr. 4D-1157.

3 uždavinys – didinti visuomenės pasitikėjimą Inspekcija ir gerinti jos nuomonę apie Inspekcijos veiklą.

Uždavinys įgyvendintas rengiant pranešimus žiniasklaidai apie antikorpucinių priemonių įgyvendinimą Inspekcijoje, skelbiant informacinius pranešimus apie Inspekcijos veiklą Inspekcijos išoriniame puslapyje, socialiniame tinkle Facebook, kitais būdais viešinant informaciją, susijusią su statybos darbais, statybos užbaigimo darbais, teikiant konsultacinio ir kt. pobūdžio informaciją regioninės spaudos leidiniuose, dalyvaujant radijo laidose, surengiant išvykas į susitikimus su savivaldybių administracijomis, atliekant Vartotojų pasitenkinimo paslaugomis indekso apskaičiavimo tyrimą, Inspekcijos išoriniame tinklalapyje pavišinant informaciją apie dažniausiai nustatomus teisės aktų pažeidimus teritorijų planavimo ir statybos srityse. Parengti pranešimai, kuriais portalai pasidalino, t. y. sklaida buvo efektyvi:

<http://vtpsi.lrv.lt/lt/naujienos/kaip-isyngti-staigmenu-statybose-grunto-tyrimai>;

<http://vtpsi.lrv.lt/lt/naujienos/vtpsi-vilniaus-miesto-bendrojo-plano-tikrinimas-nutraukiamas>

Parengtas statybos užbaigimo procedūrų infografikas:

<http://vtpsi.lrv.lt/lt/konsultacijos/statykim-kartu/infografikai/statybos-uzbaigimas>.

Taip pat parengtas infografikas „Asmenų skundų nagrinėjimas“ yra paskelbtas Inspekcijos išorinėje svetainėje Konsultacijos / Statykim kartu! / Infografikai. Minėtas infografikas vizualizuoja įvairių skundų (įskaitant skundus, susijusius su savavališkomis statybomis, darbuotojų korupcija ir pan.) pateikimo Inspekcijai būdus, jų nagrinėjimo terminus ir procedūras.

4 uždavinys - ugdyti nepakantumą korupcijos apraiškoms, bendrą antikorpucinę kultūrą Inspekcijoje, sudaryti sąlygas Inspekcijos darbuotojams tobulintis ir kelti kvalifikaciją korupcijos prevencijos srityje.

Uždavinys įgyvendintas vykdant darbuotojų švietimą antikorpucinėmis temomis (apmokyti 156 darbuotojai).

2020 m. balandžio 29 d. Inspekcijos viršininko įsakymu Nr.1V-71 patvirtinta korupcijos prevencijos programa 2020-2023 metams (toliau – programa), kurioje suformuoti nauji uždaviniai ir programos efektyvumo vertinimo kriterijai.

Programos uždaviniai:

1. didinti klientų pasitenkinimą ir visuomenės pasitikėjimą Inspekcijos veikla;
2. didinti teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros procesų skaidrumą, užtikrinti veiklos veiksmingumą;
3. vykdyti veiksmingą korupcijos prevencijos politiką;
4. išaiškinti korupcijos priežastis ir jas šalinti;
5. ugdyti nepakantumą korupcijos apraiškoms, bendrą antikorpucinę kultūrą Inspekcijoje, sudaryti sąlygas Inspekcijos darbuotojams tobulintis, kelti kvalifikaciją korupcijos prevencijos srityje, tinkamai vykdyti funkcijas.

Programos efektyvumas vertinamas pagal šiuos kriterijus:

1. klientų pasitenkinimo Inspekcijos veikla indekso didėjimas, ne mažiau kaip 1 proc. kasmet;
2. gyventojų, vertinančių Inspekcijos veiklą „gerai“ ir „labai gerai“, dalies didėjimas, ne mažiau kaip 3 proc. kasmet;
3. gyventojų, manančių, kad Inspekcija yra korumpuota, dalies mažėjimas, ne mažiau kaip 3 proc. kasmet;
4. klientų (kurie naudojos Inspekcijos paslaugomis), nurodžiusių, kad susidūrė su korupcijos apraiškoms Inspekcijoje per pastaruosius 12 mėn., dalies mažėjimas, ne mažiau kaip 0,1 proc. kasmet;
5. Inspekcijos darbuotojų atsparumo korupcijai lygio didėjimas, ne mažiau kaip 0,05 balo

kasmet.

Programos įgyvendinimui 2020 m. gegužės 4 d. įsakymu patvirtintas priemonių planas 2020 metams.

Vykdamas priemonių planą, per 2020 m. I pusmetį įgyvendintos priemonės: atvirų duomenų portale paskelbta informacija apie II ketvirčio Inspekcijos veiklą, 2020 m. birželio 16 d. įsakymu Nr.1V-111 patvirtintas Viešųjų ir privačių interesų derinimo Inspekcijoje aprašas, atlikta privačių interesų deklaracijose pateiktų duomenų kontrolė ir 2020 m. liepos 1 d. pateikta ataskaita Inspekcijos viršininkui Nr. 4D-1604. Patikrinus 100 Inspekcijos darbuotojų privačių interesų deklaracijas ir gavus iš kitų institucijų informaciją, 1 Inspekcijos darbuotojui buvo rekomenduota papildyti savo privačių interesų deklaraciją dėl jo vykdytos individualios veiklos; 1 Inspekcijos darbuotojui rekomenduota kreiptis į Inspekcijos vadovybę dėl leidimo dirbti kitą darbą išdavimo; 1 darbuotojui rekomenduota nusišalinti, 1 darbuotojo paprašyta pateikti privačių interesų deklaraciją, kaip galima greičiau, nes Įstatymo numatytas terminas pateikti deklaraciją, jau buvo pasibaigęs. VTEK perduota surinkta informacija dėl dviejų Inspekcijos darbuotojų galimai padarytų Įstatymo pažeidimų.

Viešųjų ir privačių interesų deklaracijos patikra vykdoma nuolat, informacija, esant poreikiui, teikiama Inspekcijos viršininkui.

2018 m. gruodžio 14 d. Inspekcijos viršininko įsakymu Nr. 1V-158 patvirtintas Inspekcijos korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo 2019 m. priemonių planas (toliau – 2019 m. Planas). 2019 m. numatytos priemonės yra įgyvendintos.

Kita svarbi priemonė – 2020 m. balandžio 8 d. viršininko įsakymu Nr.1V-55 patvirtintas Antikorupcinės aplinkos vadovas, kuriuo nustatytas elgesio kodeksas, Inspekcijos nulinės tolerancijos korupcijai politika, elgesio su dovanomis rekomendacijos ir numatytas dovanų registras, kuris patalpintas inspekcijos interneto svetainėje <http://vtpsi.lrv.lt/lt/korupcijos-prevencija/dovanu-registras>.

Verta pažymėti, kad Inspekcijoje 2020 m. balandžio mėnesį pradėtas leisti naujienlaikraštis – kasmėnesinis Inspekcijos leidinys, kuriame pateikiama aktuali informacija apie naujoves ir pokyčius Inspekcijoje, darbuotojai susipažindinami su aktualiais metodiniais išaiškinimais, suteiktomis konsultacijomis ir aktualia teismų praktika.

4. Apibendrinimas ir siūlymų dėl korupcijos rizikos veiksnių neigiamos įtakos panaikinimo ar sumažinimo teikimas.

Apibendrinus šiame rašte išdėstyta informaciją, darytina išvada, jog Inspekcijoje sukurta iš esmės veiksminga kovos su korupcija sistema, tačiau atlikus atskirų Inspekcijos veiklos sričių vertinimą, nustatyta rizikos veiksnių, galinčių turėti įtakos korupcijos apraiškoms pasireikšti.

Korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimo metu pateikti pasiūlymai apsvastyti, numatyti jų įgyvendinimo terminai, paskirti atsakingi vykdytojai (informacija pateikiama 1 priede).

PRIDEDAMA. „Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos 2020 metų priemonių planas nustatytiems korupcijos rizikos veiksniams valdyti ir/ar pašalinti“, 1 priedas, 3 lapai.

L. e. viršininko pareigas

Vytautas Ambrazas

Beata Mockienė, tel. (8 446) 20 020, el. p. b.mockiene@vtpsi.lt

**VALSTYBINĖS TERITORIJŲ PLANAVIMO IR STATYBOS INSPEKCIJA PRIE
APLINKOS MINISTERIJOS 2020 METŲ PRIEMONIŲ PLANAS NUSTATYTIEMS
KORUPCIJOS RIZIKOS VEIKSNIAMS VALDYTI IR / AR PAŠALINTI**

1 lentelė. Statybų planiniai ir neplaniniai patikrinimai, pažeidimų nustatymas ir jų padarinių šalinimo kontrolė (Reidų organizavimas ir atlikimas)

<p align="center">Nustatyti korupcijos rizikos veiksniai</p>	<p align="center">Konkrečios priemonės, kurių būtina imtis nustatytiems korupcijos rizikos veiksniams valdyti ar pašalinti</p>	<p align="center">Planuojamų įgyvendinti konkrečių priemonių korupcijos rizikos veiksniams valdyti ar pašalinti terminai / atsakingi vykdytojai</p>	<p align="center">Identifikatoriai (rezultatas), pagal kuriuos bus nustatoma, ar pasiekti užsibrėžti tikslai įgyvendinus priemones nustatytiems korupcijos rizikos veiksniams valdyti ar pašalinti / atsakingi už stebėseną (identifikavimą) įstaigos asmenys / padaliniai</p>
<p>Reidų organizavimo ir atlikimo aprašas nereglamentuoja, kaip išvengti rizikos korupcijos veiksniams atsirasti, t. y. siekiant įgyvendinti „keturių akių principą“, turėtų būti rekomenduojama reidą atlikti bent dviem Inspekcijos valstybės tarnautojams ar darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartį (jei nedalyvauja kitų institucijų atstovai).</p>	<p>Siekiant įgyvendinti „keturių akių principą“ ir esant galimybei, rekomenduojama pavesti reidus atlikti bent dviem darbuotojams (jei reide nedalyvauja kitų institucijų atstovai).</p>	<p>2020 m. IV ketvirtis / Veiklos gerinimo skyrius</p>	<p>Įgyvendintas „keturių akių principas“.</p>

2 lentelė. Prisijungimo sąlygų ir specialiųjų architektūros reikalavimų, specialiųjų paveldosaugos reikalavimų, specialiųjų saugomos teritorijos tvarkymo ir apsaugos reikalavimų išdavimo terminų laikymosi priežiūra ir (ar) išduotų prisijungimo sąlygų ir (ar) Specialiųjų reikalavimų teisėtumo tikrinimas, statybą leidžiančių dokumentų, kitų statybos procese išduodamų sprendimų (pvz.,

pažymų, deklaracijų, statybos užbaigimo aktų) teisėtumo patikrinimai (Inspekcijos išduotų administracinių aktų teisėtumo patikrinimai)

Nustatyti korupcijos rizikos veiksniai	Konkrečios priemonės, kurių būtina imtis nustatytiems korupcijos rizikos veiksniams valdyti ar pašalinti	Planuojamų įgyvendinti konkrečių priemonių korupcijos rizikos veiksniams valdyti ar pašalinti terminai / atsakingi vykdytojai	Identifikatoriai (rezultatas), pagal kuriuos bus nustatoma, ar pasiekti užsibrėžti tikslai įgyvendinus priemones nustatytiems korupcijos rizikos veiksniams valdyti ar pašalinti / atsakingi už stebėseną (identifikavimą) įstaigos asmenys / padaliniai
Neaiški pažymų apie statybą be nukrypimų nuo esminių statinio projekto sprendinių teisėtumo tikrinimo tvarka ir atrankos kriterijai	Patvirtinti pažymų apie statybą be nukrypimų nuo esminių statinio projekto sprendinių tikrinimo tvarką ir kriterijus, patikrinimo akto formą.	2020 m. IV ketvirtis / Veiklos gerinimo skyrius	Nustatyti pažymų apie statybą be nukrypimų nuo esminių statinio projekto sprendinių teisėtumo tikrinimo tvarka ir atrankos kriterijai bei patvirtinta patikrinimo akto forma

3 lentelė. Kiti neatitikimai.

Nustatyti neatitikimai	Konkrečios priemonės neatitikimams pašalinti	Planuojamų įgyvendinti konkrečių priemonių valdyti ar pašalinti terminai / atsakingi vykdytojai	Identifikatoriai (rezultatas), pagal kuriuos bus nustatoma, ar pasiekti užsibrėžti tikslai įgyvendinus priemones neatitikimams valdyti ar pašalinti / atsakingi už stebėseną (identifikavimą) įstaigos asmenys / padaliniai
2011 m. spalio 27 d. viršininko įsakymo Nr. 1V-186 „Dėl Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos darbo laiko apskaitos žiniaraščių sudarymo, pasirašymo ir pateikimo finansų ir apskaitos skyriui taisyklių	Patikslinti 2011 m. spalio 27 d. viršininko įsakymą Nr. 1V-186 „Dėl Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos darbo laiko apskaitos žiniaraščių sudarymo, pasirašymo ir pateikimo finansų ir	2020 m. IV ketvirtis / Patarėjas žmoniškųjų išteklių klausimais	Pakeista Inspekcijos darbo laiko apskaitos žiniaraščių sudarymo, pasirašymo ir pateikimo tvarka.

patvirtinimo“ nuostatos šiuo metu negaliojančios.	apskaitos skyriui taisyklių patvirtinimo“.		
Galimi statybos užbaigimo akto ir statybos užbaigimo akto patikrinimo akto rekvizitų nesutapimai.	Atsižvelgiant į tai, kad statybos užbaigimo akto rekvizitai patikslinti 2019 m., o akto patikrinimo akto rekvizitai nustatyti 2016 m., tikslinga peržiūrėti 2016 m. gruodžio 12 d. įsakymą Nr.1V-189 „ Dėl Statybos užbaigimo akto patikrinimo akto rekvizitų patvirtinimo“	2020 m. IV ketvirtis / Veiklos gerinimo skyrius	Pašalinti statybos užbaigimo akto ir statybos užbaigimo akto patikrinimo akto rekvizitų nesutapimai.